

Täysistunto

Tiistai 22.4.2025 klo 14.02—15.52

3. Eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2024

Kertomus K 7/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään tarkastusvaliokuntaan.

Tämän asian yhteydessä esitellään myös päiväjärjestyksen 4. ja 5. asia ja sallitaan niistä keskustelu.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Edustaja Sirén, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.03 **Saara-Sofia Sirén kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen nyt tosiaan eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomukset koskien eduskunnan, Valtiontalouden tarkastusviraston ja Ulkopoliittisen instituutin tilien ja hallinnon tarkastusta viime vuodelta eli vuodelta 2024.

Eduskunnan työjärjestyksen ja eduskunnan tilisäännön mukaan eduskunta valitsee keskuudestaan kolme tilintarkastajaa ja kullekin heille henkilökohtaisen varajäsenen. Eduskunnan valitsemat kolme tilintarkastajaa valitsevat neljännen tilintarkastajan, joka on ammattilintarkastaja, ja myös hänelle varajäsenen. Tälle kuluvalle toimikaudelle 2024—2027 eduskunta valitsi tilintarkastajiksi allekirjoittaneen, puheenjohtajan, lisäksi edustaja Joona Räsäsen sekä edustaja Veijo Niemen. Neljäs tilintarkastaja valittiin kilpailutuksen kautta, ja kilpailutuksen perusteella uudelle neljävuotiskaudelle tilintarkastajaksi valittiin BDO Oy.

Arvoisa puhemies! Eduskunnan tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa eduskunnan ja sen virastojen tilit ja hallinto. Tarkastus koskee siis eduskunnan kansliaa, eduskunnan oikeusasiamiestä sekä Valtiontalouden tarkastusvirastoa ja Ulkopoliittista instituuttia. Talouden tarkastuksessa tilintarkastajat ovat käyneet läpi tilikauden aikaista kirjanpitoa sekä tilinpäätöstä ja saaneet katsauksia toiminnan ja talouden kehityksestä. Hallinnon tarkastuksessa eduskunnan tilintarkastajat ovat perehtyneet kansliatoimikunnan päätöksiin ja kuulleet virastojen johdon edustajia näiden toiminnasta. Näin on selvitetty muun muassa toiminnan lainmukaisuutta. Tilintarkastajat ovat saaneet katsauksia muun muassa toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja tulossuunnitelmasta sekä niiden seurannasta, tietohallinnon kehittämishankkeiden etenemisestä sekä tietoturvariskeistä ja niiden hallinnasta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2025 vp

Arvoisa puhemies! Seuraavaksi esittelen yksitellen eduskunnan, Valtiontalouden tarkastusviraston ja Ulkopoliittisen instituutin tilinpäätöksistä ja toimintakertomuksista eduskunnan tilintarkastajien antamat lausunnot.

Ensin eduskuntaa koskien: Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat eduskunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot eduskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. [Hälinää — Puhemies koputtaa] Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Valtiontalouden tarkastusvirastoa koskien lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat viraston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Valtiontalouden tarkastusviraston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

Ulkopoliittista instituuttia koskien lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta: Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat viraston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot Ulkopoliittisen instituutin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, edustaja Sirén. — Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

14.07 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Kiitos eduskunnan tilintarkastajien puheenjohtaja Sirénille kertomuksen esittelystä.

Tänään meillä on tosiaan käsittelyssä todellinen herkkupala eli eduskunnan tilintarkastajien tilintarkastuskertomus eduskunnan tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja kirjanpidosta sekä hallinnosta vuodelta 2024, ja mikä parasta, kaikki täsmää. Hallintojohtaja on tehnyt työnsä säntillisesti. Tilinpäätös on moitteeton, ja toimintakertomus suorastaan laulaa yhteisymmärryksessä numeroiden kanssa. Tilintarkastajan lausunnosta tulee ilmi, ettei ole löytynyt olennaisia virheitä.

Puhemies! Kaikki on kunnossa. Kertomuksen sisältöä ei ole tarpeen riitauttaa, ja tästä on hyvä jatkaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen.

14.08 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos edustaja Sirénille asian esittelystä, muun muassa eduskunnan rahankäytön esittelystä.

Me kansanedustajat saamme varmaan itse kukin aika paljon palautetta siitä, miten eduskunnassa yhteisiä varoja käytetään, siis ihan tämän talon pyörittämiseen. Pidän itse erittäin hyvänä sitä, että tämä talo on lähtenyt myös osaltaan esimerkkiä näyttämään. Tämä talo on tehnyt merkittäviä säästöjä omaan hallintoonsa. Se varmasti tulee näkymään erilaisissa toiminnoissa, mutta hyvin oleellista on se, että kun vaadimme muilta säästöjä ja vaadimme niukkuutta tai tarjoamme niukkuutta, niin silloin myös itse pitää esimerkkiä noudattaen toimia, ja tässä eduskunta on hyvällä tavalla toiminut.

Toki aina tässäkin talossa, kun kohtuupitkään on täällä saanut olla, on hyvä miettiä, mitä voidaan tehdä järkevämminkin, mitä voidaan tehdä uudella tavalla. Muistan, kuinka täällä aikanaan muillakin kuin edustaja Zyskoviczillä oli korkeat paperipinot pöydillä. Nyt olem-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2025 vp

me siirtyneet paljon digiaikaan, joka sitten on taas tuonut toisaalta sen palautteen, että siellä te vain niitä tietokoneita ja puhelimia räpläätte. Me niistä kuitenkin isolta osin tänä päivänä nämä kokousmateriaalit, täysistuntomateriaalit läpi käymme. Se on ollut yksi järjestyksen paikka. Uskallan sanoa, että ne paperivuoret, mitä tänne ennen jaettiin, vielä kymmenen vuotta sitten, eivät ihan ilmaiseksi tänne pöydille tulleet. Tämä digitalisaatio on varmasti itse itsensä kustantanut monet kerrat.

Haluan, arvoisa puhemies, yhden asian nostaa vielä esille, ja se on kasvava kansainvälistymistyö. Pidän erittäin tärkeänä sitä, että eduskunnalla on riittävät määrärahat esimerkiksi siihen tiedonvientiin, mitä erilaiset delegaatiot eduskunnasta eteenpäin vievät. Voin nostaa esille vaikkapa puolustusvaliokunnan ja sen tietämyksen, mitä eri maiden parlamenteilla on vaikkapa Venäjästä ja Venäjän itärajasta ja tapahtumista siellä. Aika usein saamme törmätä kansainvälisissä kontakteissa siihen, että tätä uhkaa eivät meidän eurooppalaiset EU-maakollegat parlamenteissa tiedä eivätkä tunnista, ja on erittäin tärkeää, että me tätä myös osaltamme eteenpäin viemme.

Mutta kiitos hyvästä työstä edustaja Sirénille ja kaikille tähän työhön tarttuneille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

14.11 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Haluan myös osaltani kiittää edustaja Siréniä sekä myös edustaja Räsästä ja edustaja Niemeä siitä tärkeästä työstä, jota he eduskunnan tilintarkastajina tekevät.

Suomi on niin hyvä yhteiskunta kuin se on siksi, että meillä on niin vahva luottamus Suomeen: suomalaiset luottavat toisiinsa, ja suomalaiset luottavat yhteiskunnan instituutioihin. Tässä mielessä tietysti eduskunta on se kaikkein tärkein esimerkin antaja siitä, että instituutio, joka säätää lait, joita me sitten kaikki noudatamme, myös omassa toiminnassaan tarkoin lakia noudattaa. On todella tärkeä asia, että tässä nyt tämän voimme myös tästä tilintarkastuskertomuksesta ja myös Valtiontalouden tarkastusviraston ja Ulkopoliittisen instituutin tilintarkastuskertomuksista nähdä, että näin toimitaan.

Edellä edustaja Koponen ja edustaja Heinonen hyvin puhuivat näistä asioista, joten en tämän pitempään puhu, vaan haluan vain kiittää kaikkia asianosaisia siitä, että tällä tilintarkastajien työllä pidämme vahvaa luottamusta yllä myöskin eduskuntainstituutioon.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

14.12 Aki Lindén sd: Arvoisa puhemies! Olen itse tarkastusvaliokunnan jäsen. Silloin kun olin ennen eduskuntakautta siellä varsinaisessa työelämässä — jos näin voin sanoa — niin itseäni kiinnosti kovin paljon talousarvioiden ohella myös tilinpäätös ja tilintarkastus ja korostin usein, että ne ovat saman asian toinen puoli. Täällä eduskunnassa olen havainnut sen, että verrattuna siihen, kuinka valtavan paljon energiaa ihan aiheesta käytämme talousarvion käsittelyyn, talousarvioaloitteisiin, ja teemme eri puolueissa siinä yhteydessä politiikkaa, niin sitten kun tulee tilinpäätöksen aika, niin hyvin harva on salissa ja aika vähällä keskustelulla se menee. No, nyt tämä on tilintarkastuskertomus, eikä tässä varsinaisesti käsitellä kaikkia asioita. Eduskunta on siinä mielessä yksi kirjanpitovirasto valtion 70 virastosta, ja kuten kertomuksesta nähtiin, asiat on asiallisesti täällä hoidettu, ja se on hyvä asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 40/2025 vp

Haluaisin kuitenkin muistuttaa siitä, että kun me puhumme taloudesta, siitä, miten eduskunnan taloutta hoidetaan, niin kyllä se toiminnan sisältö on myös vielä tärkeämpi asia. Jos nyt tekisi viime vuodelta aivan tällaisen ylitiukan tiivistelmän siitä, mitä Suomessa eduskunnan vallassa olevien asioiden osalta tapahtui, niin voidaan sanoa, että talous ei kehittynyt hyvin — tarkoitan siis nyt koko Suomen valtiontaloutta. Itse asiassa se kehittyi erittäin huonosti, nollakasvua. Sitten toinen asia: työttömyys kasvoi 50 000:lla, ja valtionvelkaa otettiin kymmenen miljardia lisää. Eli tämä oli tietyllä tavalla se ydinsaldo siitä, mitä eduskunta sai niin sanotusti aikaiseksi.

Mutta nyt tämä tilintarkastus kohdistui tietysti eduskunnan omaan toimintaan. Sieltä nostaisin erillisenä kysymyksenä esille kiitetyn työterveyshuoltomme, jonka lääkärivirkosten täytössä on ymmärtääkseni ollut vaikeuksia, ja on keskusteltu mahdollisesta ulkoistamisesta ja muusta. En sinänsä ota siihen kantaa, mutta haluaisin todeta, että niin hyvä työterveyshuolto kuin täällä eduskunnassa meillä on niin kansanedustajilla kuin viranhaltijoilla, sellainen kansanterveys- eli terveydenhuolto pitäisi olla kaikilla suomalaisilla. Siinä on huutava ristiriita, miten me pääsemme täällä palveluun: hyvin nopealla yhteydenotolla minne tahansa erikoislääkärille, magneettitutkimukseen ja kaikkeen tällaiseen, mistä suomalaiset muuten voivat tällä hetkellä vain unelmoida. Tämä ihan omana kommenttinaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

14.15 Veijo Niemi ps: Arvoisa herra puhemies! Alkuun kiitoksia tilintarkastajien puheenjohtajalle, edustaja Sirénille. Jäsenenä olen tyytyväinen siihen perusteelliseen työhön, mitä me teemme. Olen tähän asiaan perehtynyt jo viime kaudella, kun itse olin silloin tilintarkastajien puheenjohtajana.

Mehän olemme arvoisalle puhemies Halla-aholle nämä tilintarkastuskertomukset eduskunnan, VTV:n ja UPI:n taholta luovuttaneet jo aiemmin. Meillä oli jo aamulla edustaja Sirén esittelemässä nämä meille tarkastusvaliokunnassa, ja tämän viikon kokouksissa, huomisen ja torstain kokouksissa, varmistamme vielä, että tarkastusvaliokunta saa tehdä tarpeellisia kysymyksiä paitsi BDO:n ammattitilintarkastaja Tiina Lindille myöskin hallintojohtaja Rauhiolle ja tarkastuspäällikkö Erkki Kurikalle, eli teemme mahdollisimman tarkkaa työtä näissä asioissa. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin tarkastusvaliokuntaan.